

5. Junior College: een zachte landing maken in het reguliere vo

De overgang naar het voortgezet onderwijs is voor veel leerlingen met een 'cluster 4-indicatie' een struikelblok. Zo niet op het Junior College, waar de Dr. A. Verschoorschool (so) en het Nuborgh College (vo) in Nunspeet de handen ineen hebben geslagen. Zij bieden hier 10-14 onderwijs aan met het doel leerlingen thuisnabij zo regulier mogelijk onderwijs te bieden. "Jongeren hebben straks in de maatschappij meer kansen als ze regulier onderwijs hebben gevolgd", aldus Wijnand Westerink, teamleider van de bovenbouw van het Junior College.

Niet alleen in de toekomst, ook in het hier en nu doet het de leerlingen heel goed als ze – vaak tegen hun verwachting in – onderwijs volgen op een reguliere school. Want dat is de inzet van het Junior College: de

leerlingen worden, op welk niveau ook, toegerust voor regulier voortgezet onderwijs.

SPANNEND

Hoewel de school te maken heeft met twee besturen en twee wetten, is het aan de buitenkant één school: groep 7 en 8 van de Verschoorschool (de onderbouw) en klas 1 en 2 van het Nuborgh College (de bovenbouw) zijn gehuisvest in één gebouw en werken intensief met elkaar samen. Zo delen ze alle informatie over de leerlingen met elkaar. “De orthopedagoog van de onderbouw zit bij vergaderingen van de bovenbouw en vice versa”, vertelt Westerink. “De samenwerking is erop gericht dat de leerlingen een zachte landing maken in het voortgezet onderwijs. We richten ons met name op de leerlingen die in principe in staat zijn om regulier onderwijs te volgen.”

Dat betekent dat niet alle leerlingen vier jaar op het Junior College blijven. Leerlingen waarvan duidelijk is dat ze beter op hun plek zijn in het vso of het praktijkonderwijs, stromen na groep 8 uit naar een andere school. Leerlingen die wel op het Junior College blijven, krijgen in de bovenbouw (het vo-deel van de school) in kleine groepen onderwijs op hun eigen niveau, dat varieert van vmbo-basis tot vwo. Vanaf het begin volgen zij vijf uur per week lessen op een reguliere vo-school van het Nuborgh College. Het eerste halfjaar gaat een leraar van het Junior College met hen mee.

“Leerlingen moeten zich leren redden in de sociale structuren van de reguliere school”, zegt Westerink. “Het grote gebouw, de volle gangen en trappen, de vele leerlingen die in de pauze bij elkaar zijn; voor bijvoorbeeld leerlingen met autisme kan dat alles heel spannend zijn. In onze bovenbouw worden de leerlingen daarin vanaf dag 1 getraind. Ze beginnen met vijf uur per week regulier onderwijs en breiden dat, afhankelijk van hoe het gaat, gaandeweg uit. Wanneer ze helemaal overstappen naar een reguliere school, verschilt dus per leerling. Dat duurt zo lang als nodig is. Er zijn ook leerlingen die al na één jaar alle lessen op een reguliere school volgen.”

VAN OOR TOT OOR

Omdat deze leerlingen zelf meestal de verwachting hebben dat ze altijd in het speciaal onderwijs zullen blijven, zijn ze erg trots als het ze lukt om over te stappen naar een reguliere school, ziet Westerink. “Er is bijvoorbeeld een jongen die steeds heeft gezegd dat hij de reguliere setting niet aan zal kunnen. Hij wilde naar het vso. We hebben hem toch weten te stimuleren om een paar reguliere wiskundelessen te gaan volgen en hij kwam terug met een glimlach van oor tot oor. Het viel reuze mee en nu wil hij het aantal reguliere uren gaan uitbreiden. Dat zijn overwinningen waar je als school heel erg blij van wordt.”

De verwachtingen van de leerlingen worden in sterke mate bepaald door hun ouders, die vaak bang zijn dat hun kind de reguliere setting niet zal aankunnen. De meeste ouders hebben in de onderwijsloopbaan van hun kind al veel meegemaakt. Om hun kind te beschermen tegen nieuwe teleurstellingen of mislukkingen, zijn veel ouders geneigd om voor speciaal onderwijs te kiezen. Ook de ouders moeten vaak over een drempel heen worden geholpen.

Het is wat dit betreft zeer helpend dat de leerlingen na groep 8 in hetzelfde gebouw onderwijs kunnen blijven volgen. Dat is veilig voor zowel de leerlingen als voor hun ouders. Westerink: “Kinderen willen vaak op de school blijven omdat het een vertrouwde omgeving is. Ze kennen de gezichten van de collega’s van het vo al, en de vertrouwde leraren van de so-school blijven in beeld. Dat trekt ouders vaak over de streep om toch voor het Junior College te kiezen. Aan de ene kant vinden ouders dat spannend, maar aan de andere kant zijn ze zich ervan bewust dat het de kansen van hun kind vergroot.”

KIND AAN HET WOORD

Daarnaast is het van groot belang de ouders goed mee te nemen in de ontwikkeling die hun kind doormaakt. Vanaf groep 7 – het eerste jaar van het Junior College – worden er drie keer per jaar ouder-kindgesprekken gevoerd over het handelingsplan en

de ontwikkeling van het kind. Ook de verschillende opties na groep 8 – vso, praktijkonderwijs, andere vso-typen – komen in die gesprekken aan de orde.

De school zet de leerling in deze gesprekken in de lead, vertelt Westerink. “Wij laten het kind, als het daartoe in staat is, in de ouder-kindgesprekken zelf vertellen hoe het met hem gaat en hoe ver hij is met de plannen en afspraken die zijn gemaakt. Door de leerling het woord te geven, neem je de ouders, die hun kind goed kennen, heel goed mee; veel beter dan wanneer de leraar vertelt hoe het met hun kind gaat. We bereiden deze gesprekken goed voor met het kind: wat wil je over dit punt aan je vader en moeder vertellen? Dit geeft ouders veel vertrouwen.”

GOEDE LERAREN

Natuurlijk zijn de ongeveer twintig leraren die op het Junior College werken van onschatbare waarde. De leraren van groep 7 en 8 hebben een ‘so-achtergrond’ en de leraren van de bovenbouw hebben ervaring in het reguliere voortgezet onderwijs. Het zijn allemaal mensen die bewust kiezen voor deze doelgroep, vertelt Westerink. “Zij hebben stuk voor stuk hart voor deze kinderen. De leraren in de bovenbouw voelden zich in de reguliere setting ook altijd al aangetrokken door kinderen waarbij het niet vanzelf gaat.”

Dat de leraren veel affiniteit hebben met deze leerlingen is essentieel, maar het is niet genoeg, vindt Westerink. Daarnaast moeten het hele goede leraren zijn. “Ook deze kinderen hebben recht op leraren die goed zijn in hun vak, die hun vak beheersen en kennis goed kunnen overbrengen. Omdat we hier leerlingen in huis hebben van alle niveaus – van praktijkonderwijs tot atheneum – is het daarnaast noodzakelijk dat leraren hun vak op de verschillende niveaus kunnen onderwijzen en goed kunnen differentiëren. Dit is wat wij van onze leraren verwachten: je hebt hart voor kinderen en je blinkt uit in je vak.”

TIPS

- Neem ouders mee in de ontwikkeling die hun kind doormaakt. Laat het kind daarover zelf vertellen.
- Laat leerlingen in stapjes en in hun eigen tempo de overgang maken naar de reguliere school.
- Werk met excellente leraren die hart hebben voor deze kinderen.

MEER INFORMATIE

Wijnand Westerink
wwesterink@nuborgh.nl

www.juniorcollegenunspeet.nl

